

Verhalen om niet te vergeten...

Vught 2 mei, 's-Hertogenbosch 3 mei 2026

Commandant van de Bossche KP 'Margriet' Stephke Feyen.

foto Erfgoed 's-Hertogenbosch

hun naasten? Waar en wanneer werden ze gevangen genomen, waar zijn ze naartoe gedeporteerd, zijn ze vermoord of hebben ze de oorlog overleefd en zo ja op welke manier?

Soms bestaan de huizen niet meer of zijn ze niet toegankelijk. Dan wordt het verhaal verteld op een andere plek, in de nabijheid van het voormalige woonhuis. Soms ook worden de verhalen verteld op een locatie die daarvoor bijzonder geschikt is, bijvoorbeeld de Beekmanschool en de Hervormde Kerk in 's-Hertogenbosch of DePetrus in Vught.

Dankzij de bewoners

Dankzij de medewerking van de bewoners kunnen we dit project organiseren. De bewoners zetten de deuren van hun huis open en bepalen hoeveel bezoekers ze kunnen en willen ontvangen. Ieder huis heeft een gastvrouw of gastheer. Zij ontvangen de bezoekers en zijn verantwoordelijk voor een soepele gang van zaken.

Bossche huisarts en verzetsman Cor van Hoeckel
(foto Erfgoed 's-Hertogenbosch)

Zesde klas Beekmanschool, 1939
(foto Beekmanschool)

In ieder huis is een spreker aanwezig die het verhaal vertelt. In sommige gevallen is het een familielid van de voormalige bewoners. In de meeste gevallen is het iemand die zich betrokken voelt bij de geschiedenis van de slachtoffers en zich verdiept heeft in hun leven. De sprekers vertellen de verhalen, waar mogelijk doen ze dit met gebruikmaking van foto's en ander ondersteunend materiaal. Ieder verhaal duurt maximaal een half uur. Daarna is er gelegenheid om vragen te stellen of na te praten. Na uiterlijk drie kwartier wordt de bijeenkomst beëindigd.

U bent bezoeker

Als bezoeker bent u te gast in het huis dat is opengesteld. Tien minuten voor aanvang van het verhaal bent u welkom in de locatie die u wilt bezoeken. Het bezoek is gratis en u hoeft zich van tevoren niet aan te melden. In de meeste huizen kunt u zitten, soms zijn er niet genoeg zitplaatsen en moet u misschien blijven staan.

De mogelijkheid bestaat dat zich te veel bezoekers melden voor een bepaald huis. Wij kunnen geen garantie bieden tot toegang. Zijn er te veel mensen voor een huis dan worden bezoekers door de gastvrouw of gastheer doorverwezen naar een van de an-

dere huizen. Wij vragen uw begrip hiervoor. U kunt altijd later terugkomen, de verhalen worden in ieder huis twee keer verteld. DePetrus, het Informatiecentrum van ProRail, Huize Bergen, Villa le Monde, de Beekmanschool, de voormalige Synagoge en de Hervormde Kerk hebben de meeste ruimte.

Dank

Dankzij de vrijwillige inzet van de bewoners, sprekers, gastvrouwen en gastheren kan dit project worden gerealiseerd. Heel veel dank daarvoor!

Willem Jooren, stationsbeambte in Vught
(foto Erfgoed Vught)

Op 2 en 3 mei 2026 wordt in Vught en 's-Hertogenbosch het project "Open Joodse huizen en huizen van verzet" georganiseerd. De in Vught bestaande stichting is voor dit doel omgezet in een nieuwe stichting, de Stichting Open Joodse huizen en huizen van verzet Vught - 's-Hertogenbosch.

Om welke huizen gaat het?

Zowel in Vught als in 's-Hertogenbosch gaat het om een zestal huizen van voormalige Joodse bewoners en evenveel huizen van verzetsmensen. Zij hebben de Tweede Wereldoorlog niet overleefd en als ze wel overlevenden zijn, dragen ze de gevolgen van de oorlog de rest van hun leven met zich mee.

Het idee 'open huizen' vindt zijn oorsprong in Amsterdam en is landelijk nagevolgd. In 2024 is 'open huizen' voor de laatste keer georganiseerd, toen alleen in 's-Hertogenbosch.

Ontroerende verhalen

In de opengestelde huizen worden verhalen verteld over het leven van de voormalige Joodse bewoners en verzetsmensen. Hoe leefden zij, waar hielden ze zich voor de oorlog mee bezig en wat betekende de oorlog voor hun leven en het leven van

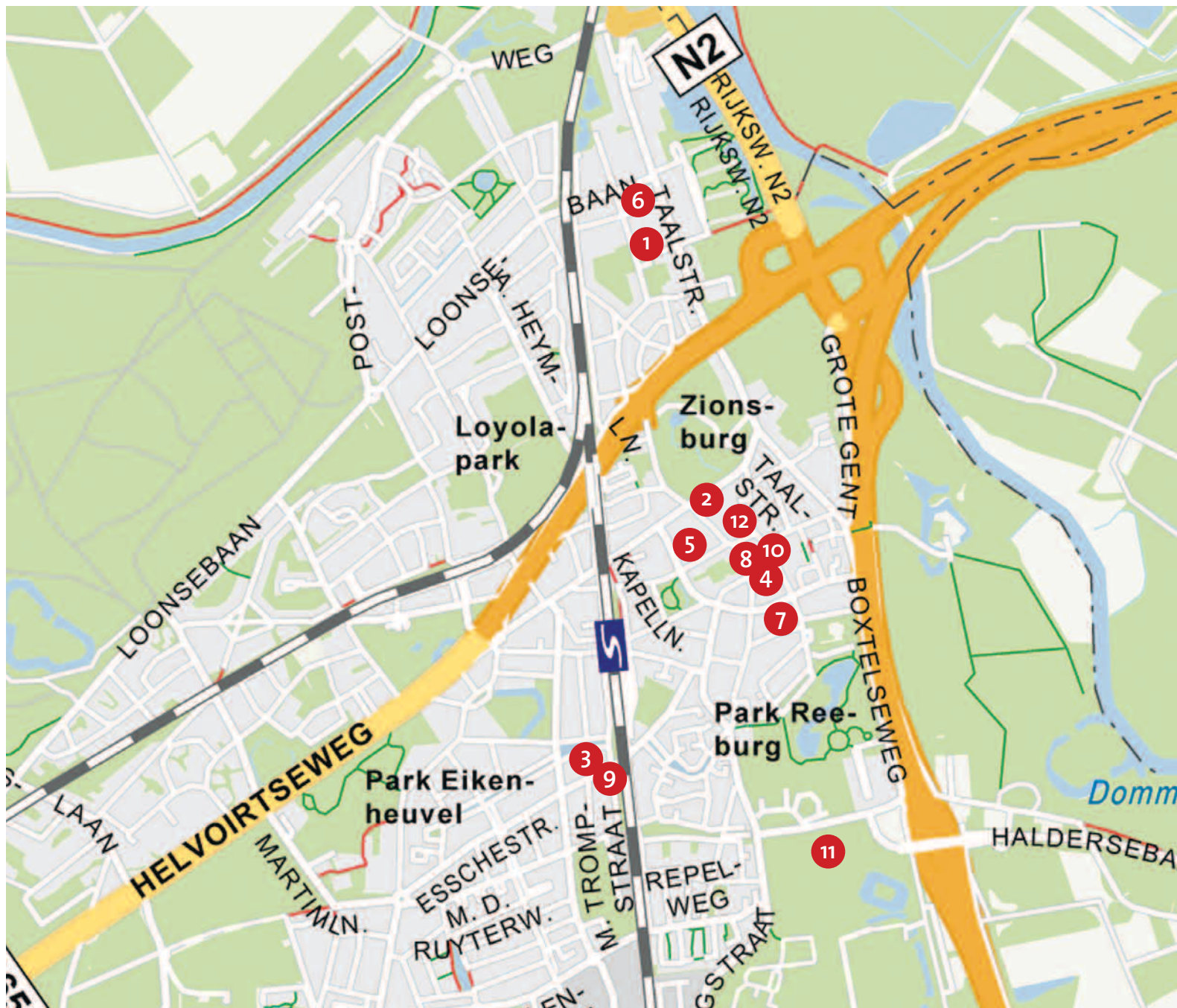
adressen Vught

Joodse huizen

1. Taalstraat 24
2. Helvoirtseweg 35
3. Esschestraat 1, Informatiecentrum (ProRail)
4. Heuvel 2, DePetrus
5. Gogelstraat 3, Villa le Monde
6. Wilhelminalaan 19

Huizen van Verzet

7. Leeuwensteinlaan 23
8. Heuvel 2, DePetrus
9. Esschestraat 1, Informatiecentrum (ProRail)
10. Heuvel 2, DePetrus
11. Glorieuxlaan 1, Huize Bergen
12. Kerkstraat 16

1. Fanny Philips
Taalstraat 24
11.00 en 13.00 u

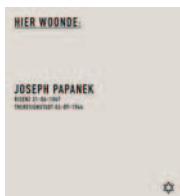
Ondernemer Benjamin Philips was in 's-Hertogenbosch directeur van een sigarenfabriek en woonde met zijn gezin in "Huize Muyserick" in Vught, vlak naast kasteel Maurick. Over deze familie is veel bekend en gepubliceerd, mede dankzij de bewaard gebleven brieven, die Fanny tijdens de bezettingstijd schreef aan haar vriendin Ans Schreurs. De vondst van een pakje met allerlei foto's en agenda's leidde tot een vrij compleet beeld van het gezin in oorlogstijd. Ans Buys vertelt daarover.

2. Moritz Frankenthal
Helvoirtseweg 35
12.00 en 14.00 u

De familie Frankenthal beheerde generaties lang een grote wijnhandel in Würtzburg (Duitsland). Ook zij vluchtten in de jaren '30 naar Nederland en probeerden hun wijnhandel uiteindelijk in de regio 's-Hertogenbosch voort te zetten. Niko Adema vertelt hun levensgeschiedenis, vanuit het adres Helvoirtseweg 35, waar Moritz Frankenthal inwoonde bij de Joodse tandarts Veerman.

3. Joseph Papanek
Informatiecentrum
Esschestraat 1
12.00 en 14.00 u

De Oostenrijkse Joseph en zijn echtgenote Frederike hoorden tot de gegoede en intellectuele gesitueerden in hun moederland. Joseph was in het vooroorlogse Oostenrijk hoofdredacteur van een populair weekblad. Frederike was een intelligente en belezen vrouw die het in Oostenrijk had geschopt tot kampioen bridgen. Ook

zij voelden zich daar niet meer veilig en ontvluchtten Oostenrijk. Aangekomen in Vught hebben zij onderdak verleend aan andere vluchtelingen. Frederike heeft tijdens haar verblijf in Westerbork, Bergen-Belsen en Theresiënstadt aantekeningen bijgehouden ten behoeve van haar kinderen. Deze verhalen schetsen een aangrijpend beeld. Frederike heeft Theresiënstadt overleefd. Henk Smeets zal over deze geschiedenis vertellen.

4. familie Einhorn
DePetrus
Heuvel 2
12.00 en 14.00 u

Het bankiersechtbaar Arthur en Margarethe Einhorn vluchtte in 1933 van Duitsland naar het toen nog voor Joden veilige Nederland. Jozef Kok schetst hun levensgeschiedenis aan de hand van brieven uit de bezettingstijd.

5. familie Follender
Villa le Monde
Gogelstraat 3
11.00 en 15.00 u

Herman Kossmann vertelt over zijn grootouders, Götz en Loïse Follender. Hun dochter Marina ontsnapte via de achtertuin aan deportatie met de hulp van de Vughtse politie-agent Leemhuis.

6. familie Trompetter
Wilhelminalaan 19
11.00 en 13.00 u

Joop van Dijk vertelt op de Wilhelminalaan in Vught over de Brabantse familie Trompetter-Hamburger, die in 1936 met hun zoontjes verhuisde van Den Bosch naar Vught. Een poging om bij vrienden onder te duiken mislukte.

7. Harry en Leny Holla
Leeuwensteinlaan 23
11.00 en 13.00 u

Koos Theuws vertelt over haar oud-collega-advocaat Harry Holla en zijn vrouw Leny (Lena). Harry was o.m. de leider van de Brabantse tak van de Landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers. Hij speelde een rol binnen het samenwerkingsverband van het landelijk verzet. Bij dit alles was zijn vrouw Leny een onmisbare steun.

8. dokters Hillen en van Spaandonk
DePetrus
Heuvel 2
11.00 en 13.00 u

Dokter Hillen en zijn collega Van Spaandonk waren betrokken bij Medisch Contact, het artsenverzet. Het artsenverzet van Nederlandse artsen richtte zich tegen de nazificatie van de medische stand. Hillen en Van Spaandonk weigerden lid te worden van de Artsenkamer en protesteerden tegen uitsluiting van Joodse collega's. Annemieke Kamoschinski interviewt de zoon van dokter Hillen, Pink Hillen, en Gérard van Spaandonk, de neef die de praktijk van zijn oom heeft overgenomen.

9. Willem Jooren
Informatiecentrum
Esschestraat 1
11.00 en 13.00 u

Met de komst van het concentratiekamp in Vught in 1943 kreeg station Vught een taak als aankomst- en vertrekstation voor vele duizenden gevangenen. De stationsbeambte Willem Jooren bood op een onopvallende maar risicovolle manier, daar waar hij kon, hulp aan gevangenen en familieleden. Kleindochters Marian Coppens en Ageeth Jooren vertellen.

10. Jo van den Meerendonk
DePetrus
Heuvel 2
12.00 en 14.00 u

Tanny van de Ven vertelt over Jo van den Meerendonk. Hij heeft veel betekend voor de gevangenen van kamp Vught en voor een Joods jongetje dat hij in zijn gezin opnam. Als electrotechnicus had hij met zijn bedrijf toegang tot Kamp Vught waar hij veel heeft betekend voor de gevangenen. Na de ontruiming van het kamp wist hij vernieling van vitale delen van het kamp te verijdelen.

11. dames Timmenga en Van Beuningen
Huize Bergen
Glorieuxlaan 1
12.00 en 14.00 u

De Friezin Eelkje Timmenga heeft veel betekend voor de gevangenen van kamp Vught en hun familie. Aan haar vaste tafel in het Stationskoffiehuys voorzag zij families van gevangenen van Kamp Vught van informatie o.a. over aanstaande transporten. Charlotte van Beuningen was een invloedrijke weldoester en hulpbron voor de gevangenen van kamp Vught. Vanuit Huize Bergen regelde zij op grote schaal voedselpakketten. Twan van den Brand is de verteller.

12. Fons Raaijmakers
Kerkstraat 16
11.00 en 13.00 u

Fons Raaijmakers was een van de Vughtenaren die tijdens WO II een rol in het verzet speelde. Samen met zijn broer Jacques was hij o.a. betrokken bij de pilotenhulp. Na de bevrijding van het Zuiden is hij actief binnen de net opgerichte Gemeenschap van Oud-Illegale Werkers Nederland. Mieke van der Pas vertelt erover.

adressen 's-Hertogenbosch

Joodse huizen

1. Hekellaan 14
2. Van der Does de Willeboissingel 14, Beekmanschool
3. Van der Does de Willeboissingel 14, Beekmanschool
4. Prins Bernhardstraat 4-6, Willem Twee Toonzaal
5. Kruisstraat 27
6. Ophoviuslaan 126

Huizen van Verzet

7. Kerkstraat 20, Hervormde Kerk
8. Hintham 99
9. Jan Heinsstraat 10
10. Parklaan 5
11. Hinthamereinde 13, Hotel de Blauwe Pauw
12. Jasmijnstraat 28

1. Familie Kalf
Hekellaan 14
11.00 en 13.00

Lion en Rachel Kalf hebben met hun kinderen Ida en Alfred op verschillende adressen in 's-Hertogenbosch gewoond. Hun gezinshuis was op de Hekellaan 14. In 2024 zijn op dit adres de struikelstenen gelegd. Ton de Klein vertelt over de geschiedenis van de familie Kalf en de uiteindelijke deportatie naar Sobibor.

2. Kinderen Beekmanschool
Beekmanschool
Van der Does de Willeboissingel 14
12.00 en 14.00 u

De L.W. Beekmanschool speelde een bijzondere rol in de oorlog. Eerst werd het de Joodse leerlingen verboden nog langer op school te blijven en later werd het gebouw zelfs gevorderd om onderdak te bieden aan de zogenaamde Deutsche Schule.

René Dupuis vertelt over de Beekmanschool in oorlogstijd en het lot van de Joodse kinderen.

3. Eva de Winter
Beekmanschool
Van der Does de Willeboissingel 14
12.00 en 14.00 u

In de Beekmanschool vertelt Onno Hoes over de lotgevallen van zijn familie, via moeders kant. Eva de Winter woonde bij haar moeder op Van der Does de Willeboissingel 2. Na het overlijden van haar moeder in 1941 besloot zij te verhuizen. Via Citadellaan 59 kwam zij in juni 1942 in Amsterdam terecht. Zij werd vermoord in Sobibor in 1943.

4. familie De Lieme en familie De Vries
Willem Twee Toonzaal
Prins Bernhardstraat 4-6
12.00 en 14.00 u

Rabbijn Menno ten Brink, kleinzoon van de familie de Lieme vertelt over de families De Lieme en De Vries. Zij waren beide verbonden aan de synagoge als voorzangers en woonden boven de synagoge. Beide gezinnen werden zwaar getroffen in de oorlog, ze zijn respectievelijk vermoord in Auschwitz en Sobibor.

5. familie Hofstede en Jacob
Kruisstraat 27
12.00 en 14.00 u

Isaak Hofstede woonde met zijn gezin op Kruisstraat 17. Hij was slager. Zijn vrouw Bertha overleed in 1941, voor de deportaties. Isaak en de drie van zijn kinderen zijn vermoord in Auschwitz en Sobibor. Alleen dochter Mari-
anne kon de oorlog overleven via een onderduikadres in Den Haag. Op Kruisstraat 27 woonde het echtpaar Jacob. Hanna Jacob was de zus van Bertha Hofstede. Jacob en Hanna zijn ook in Sobibor vermoord.

Joop van Dijk vertelt over beide families.

6. familie Neuhaus
Ophoviuslaan 126
11.00 en 13.00 u

In de Verenigde Staten hoort Marian Nachman in 2017 over het project Struikelstenen in Den Bosch. Er werd contact gelegd. Annemieke Kamoschinski vertelt haar verhaal en dat van haar ouders. Over onderduikadressen en een uiteindelijk razzia in februari 1943 die hen fataal werd. Het leven van Arthur en Martha zou eindigen in Sobibor. Marian overleefde de oorlog.

7. Niek van Doesburgh en Jan Douwes
Hervormde Kerk
Kerkstraat 20
12.00 en 14.00 u

Nicolien (Niek) Douwes - Van Doesburgh stond er door de arrestatie van haar man, dominee Jan Douwes, een groot deel van de oorlog alleen voor. Zij zorgde voor haar 9 kinderen en voor de aanwezige onderduikers. Deze informatie is bewaard gebleven dankzij haar dagboek, 1300 handgeschreven pagina's waarin zij nauwkeurig bijhield wat dit predikantenechtpaar dreef tijdens de Tweede Wereldoorlog. Erica Scheenstra vertelt erover.

8. Nell Wijnen
Hintham 99
12.00 en 14.00 u

Vanaf het voorjaar van 1943 raakt Nell Wijnen betrokken bij het verzet in en rondom 's-Hertogenbosch. Ze woonde bij haar ouders aan de Rijksweg in Rosmalen. Ook haar vader was actief in het verzet: hij was werkzaam als hoofd van de Gemeente Veldwacht waardoor hij aan wapens wist te komen.

Sanne Schraa vertelt over Nell, die onder andere actief was als koerierster bij de Bossche verzetsgroep K.P. Margriet.

9. Carl Thomas en Willy van Osch
Jan Heinsstraat 10
11.00 en 13.00 u

Koos Theuws vertelt over Carl Thomas en Willy van Osch. Carl was een van de drijvende krachten achter de ordedienst in "Gewest 17", de regio 's-Hertogenbosch. Hij werd voor zijn verzetswerk onderscheiden met o.m. de Bronzen Leeuw, en de Medal of Freedom.

10. Louis van Bunge
Parklaan 5
11.00 en 13.00 u

Kleinzoon Muel van Bunge vertelt over zijn grootvader Louis van Bunge. De journalist van Bunge kon door zijn goede contacten veel betekenen voor de financiering van hulp aan zeelieden en onderduikers. Eind 1942 werd hij gearresteerd en vastgezet in het beruchte 'Oranjehotel' in Scheveningen. Hij overleefde de oorlog en publiceerde in o.a. het Parool over zijn oorlogservaringen.

11. Cor van Hoeckel
Hotel de Blauwe Pauw
Hinthamereinde 13
13.00 en 15.00 u

Janine Oosterloo vertelt over de net afgestudeerde huisarts van Hoeckel die een praktijk begon aan het Hinthamereinde. Deze dokterspraktijk zou zich ontwikkelen tot een distributiecentrum voor illegale bladen, een schuilplaats voor onderduikers en een adres waar regelmatig leden van de knokploegen logeerden. Cor van Hoeckel heeft de oorlog niet overleefd.

12. Christ Smits
Jasmijnstraat 28
11.00 en 13.00 u

Ans Buys vertelt over Christ Smits. Het huis aan de Jasmijnstraat wordt het hoofdkwartier van de gewapende verzetsgroep Margriet. Deze knokploeg Margriet overvalt postkantoren en distributiekantoren en is betrokken bij diverse moordaanslagen op collaborateurs. De knokploeg wordt verraden en Christ wordt gefusilleerd.

Open Joodse Huizen en Huizen van Verzet in Vught en 's-Hertogenbosch wordt georganiseerd door de gelijknamige stichting.

De stichting werkt samen met de gemeenten Vught en 's-Hertogenbosch, die ook financiële steun verleenden.

De stichting ontving daarnaast financiële bijdragen van Taxperience, van Stichting Bossche Synagoge Bernardus Hartogensis en van Stichting Struikelstenen 's-Hertogenbosch.

Aan Open Huizen 2026 werkten verder mee Nationaal Monument Kamp Vught, Vughts Museum, DePetrus, Informatiecentrum (ProRail), Huize Bergen, Beekmanschool, Hervormde Kerk, hotel De Blauwe Pauw, Willem Twee Toonzaal en bewoners van de betrokken huizen.

Voor meer informatie en contact:
openhuizen.v.db@gmail.com

